

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco,

Judecători

Iurie Diaconu,

Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, declarat de procurorul Procuraturii de Circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu în cauza penală în privința lui

Frinea Anatolii xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xx
xx
xxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 14.08.2015 - 24.11.2016,
2. Instanța de apel: 26.12.2016 - 15.02.2017,
3. Instanța de recurs: 05.05.2017 - 07.06.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 24 noiembrie 2016, Frinea Gheorghii a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Frinea Gheorghii a fost învinuit de faptul că, fiind recunoscut prin ordonanța din 25 iunie 2015 în calitate de parte vătămată în cadrul cauzei penale nr.2015011192, fiindu-i explicat faptul survenirii răspunderii penale conform art.312 Cod penal, în caz de prezentare cu bună-știință a declarației mincinoase, fapt confirmat prin semnăturile acestuia în procesele-verbale ale acțiunilor procesuale nominalizate, a declarat că Gratii Constantin și Zaica Ion au sustras în mod deschis de la el bunuri în sumă totală de xxxxxxxxxx lei, săvârșind o infracțiune gravă, prevăzută de art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal.

Ulterior, la 30 iunie 2015, în cadrul confruntării efectuate cu învinuții Gratii Constantin și Zaica Ion, la fel, fiindu-i explicat faptul survenirii răspunderii penale conform art.312 Cod penal, a menționat că declarațiile anterioare, date în cadrul urmăririi penale, precum că Gratii Constantin și Zaica Ion au comis o infracțiune în privința sa, nu corespund adevărului, denaturând circumstanțele obiective ale cauzei care nu corespund celor reale, adică a dat cu bună știință declarații mincinoase, care constau în aceea că îi dezvinovătesc pe învinuții Gratii Constantin și Zaica Ion în sensul că ultimii nu au comis infracțiunea de care au fost acuzați.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gh.Frinea să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea executării pedepsei pe termen de probă de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite

funcții, invocând că instanța, dispunând achitarea inculpatului pe învinuirea adusă, incorect a ajuns la concluzia că în acțiunile acestuia lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate; - examinând și analizând probele prezentate de acuzare, instanța nu le-a dat o apreciere corespunzătoare și a pus la bază ca veridice doar declarațiile inculpatului, care urmau a fi apreciate critic; - instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul a prezentat declarații mincinoase, prin care a denaturat adevărul, pentru tragerea la răspundere penală a persoanei nevinovate și acesta avea certitudine că prezintă declarații mincinoase, astfel realizând latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate; - incorectă este constatarea instanței că la momentul depunerii declarațiilor, inculpatul se afla în stare de ebrietate și se simțea rău, acestea vin în contradicție cu procesele-verbale de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 23.06.2015, de audiere în calitate de parte vătămată din 25.06.2015, unde a fost avertizat despre răspunderea ce o poartă pentru declarații mincinoase cu bună știință și repetat a declarat că C.Gratii și I.Zaica i-au sustras în mod deschis bunurile; - incorect instanța a reținut și afirmațiile inculpatului că ofițerul de urmărire penală i-a scris declarațiile, iar dânsul le-a semnat fără a le citi, or, reieșind din procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 23.06.2015, cât și din procesul-verbal de audiere în calitate de parte vătămată din 25.06.2015 pe cauza penală nr.2015011192, acesta a semnat declarațiile depuse și a scris că „... procesul-verbal este scris corect, pentru ce și semnez”, atât semnătura, cât și respectiva frază au fost recunoscute de către inculpat în cadrul audierii în ședință de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului.

În motivarea soluției, instanța de apel, în urma audierii inculpatului A.Frinea, a martorului N.Plămădeală, cercetând suplimentar probele prezentat de partea acuzării și anume declarațiile martorului I.Goroșciuc și probele scrise: – ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal în cauza penală nr.2015011192, procesele-verbale de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 23.06.2015, de audiere a părții vătămate din 25.06.2015, de confruntare dintre A.Frinea și învinuții C.Gratii și I.Zaica din 30.06.2015, a conchis că prima instanță corect a dispus achitarea inculpatului, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece nu și-a găsit confirmare prin probele administrate învinuirea înaintată acestuia în baza art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Instanța a susținut poziția primei instanțe că, în acțiunile inculpatului, nu s-a dovedit existența laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate, iar argumentele părții acuzării le-a respins, considerând că nu poate fi reținut ca probă pertinentă și concludentă în demonstrarea vinovăției inculpatului procesul-verbal din 23.06.2015, fiindcă inculpatul a fost audiat în ziua când a avut loc evenimentul privind sustragerea bunurilor, dânsul fiind în stare de ebrietate, nu a putut scrie și citi în limba de stat, de unde rezultă cert că ofițerul de urmărire penală a întocmit procesul-verbal, iar inculpatului nu i-a comunicat conținutul acestuia, însă această probă a stat la baza ordonanței de pornire a urmăririi penale în baza art.187 alin.(2) Cod penal în cauza penală nr.2012011192.

De asemenea, instanța de apel a considerat că nici declarațiile martorului I.Goroșciuc nu pot fi reținute ca probă pertinentă și concludentă în vederea stabilirii vinovăției inculpatului, deoarece prin declarațiile acestuia nu se confirmă că A.Frinea a dat declarații mincinoase în calitate de parte vătămată în cauza intentată în baza art.187 alin.(2) Cod penal, ci doar vizează un incident de tulburare a ordinii publice de către patru persoane care au fost reținute, iar două din acestea ar fi implicate într-un jaf comis pe bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, precum și a martorului N.Plămădeală, fiindcă faptul că dânsul nu a constatat că A.Frinea se afla în stare de ebrietate, se contrazice prin certificatul de vizită nr.50556 din 24.06.2015 eliberat de IMSP Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și că procesul-verbal redactat de el a fost citit de A.Frinea, se combate prin faptul că ultimul nu știe a citi și

a scrie în limba de stat în grafia latină, fapt dedus din mențiunea făcută de inculpat pe actele procesuale în grafia chirilică.

La fel, instanța de apel a respins ca probă invocată de partea acuzării și procesul-verbal de audiere a lui A.Frinea în calitate de parte vătămată din 25.06.2015, deoarece acest fapt nu certifică că inculpatul a depus cu bună-știință declarații mincinoase, or, din ultimul proces-verbal rezultă că A.Frinea a susținut declarațiile date sub influența stării de ebrietate, care au fost scrise de ofițerul de urmărire penală și care nu au fost înțelese de către inculpat.

Respectiv, instanța de apel a respins și proba invocată de acuzare în confirmarea vinovăției inculpatului - procesele-verbale de confruntare dintre A.Frinea și învinuții I.Zaica și C.Gratii din 30.06.2015, deoarece acestea nu constituie probe pertinente și concludente în comiterea infracțiunii incriminate lui A.Frinea, dat fiind faptul că din aceste acte procesuale se atestă că ultimul a relatat că are dubii în privința declarațiilor date anterior, fiindcă era în stare de ebrietate și a precizat că nu a văzut ca C.Gratii să-i fi sustras în mod deschis din buzunar telefonul mobil și portmoneul, și ar da temei de a constata că A.Frinea ar fi dat declarații mincinoase în calitate de parte vătămată, adică ar denatura circumstanțele cauzei sau ar da declarații ce nu corespund celor cunoscute de acesta.

Astfel, instanța a concluzionat că partea acuzării nu a administrat probe pertinente și concludente care să ateste buna-știința a făptuitorului A.Frinea la depunerea declarațiilor mincinoase și că dânsul a manifestat certitudinea că prezintă o declarație mincinoasă, în contextul în care s-a constatat că, la momentul audierii acestuia în calitate de parte vătămată, dânsul se afla în stare de ebrietate alcoolică, procesul-verbal fiind întocmit de către ofițerul de urmărire penală, pe motiv că inculpatul nu poate să citească și să scrie în limba de stat, pe când vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu poate fi întemeiată pe presupuneri.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că incorect instanța a admis versiunea inculpatului, precum că acestuia nu-i este înțeleasă grafia latină și a fost în imposibilitate de a-și citi declarațiile, de rând ce acesta pe parcursul procesului penal nu a invocat acest fapt, iar consemnarea la finele procesului-verbal că „procesul-verbal este scris corect din cuvintele mele, de mine citit, pentru ce semnez” cu grafie chirilică nu egalează cu faptul că inculpatul nu cunoaște alfabetul latin; - incorectă este și constatarea instanței referitor la procesele-verbale din 23.06.2015 și 25.06.2015, precum că inculpatul se afla în stare de ebrietate, deoarece anume dânsul a sesizat organul de urmărire penală, iar fiind audiat la 25.06.2015, a relatat aceleași împrejurări ca și în actul de sesizare, și anume acestuia i se incriminează prezentarea cu bună-știință a declarației mincinoase în calitate de parte vătămată la 25.06.2015 și nu la 23.06.2016; - instanța nu s-a expus nici asupra declarațiilor martorului N.Plămădeală, care a relatat că personal a audiat inculpatul la urmărirea penală și acesta a citit procesele-verbale de audiere pe care le-a semnat fără a înainta obiecții asupra acestora, astfel că este incorectă constatarea făcută de instanța de apel, precum că partea acuzării nu a prezentat probe care să confirme vinovăția inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În motivarea recursului procurorul a invocat ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece atât din sentință, cât și din decizia instanței de apel rezultă că instanțele au analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele invocate în apel.

Instanța de fond, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, martorul I.Goroșciuc și, ținând seama de prevederile art.27 Cod de procedură penală, le-a apreciat obiectiv, care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului nu este dovedită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate, a audiat suplimentar inculpatul A.Frinea, martorul N.Plămădeală, a verificat și cercetat actele cauzei, respectând prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, și, dându-le o apreciere justă, potrivit art.101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, just a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță - achitarea lui A.Frinea, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, și anume latura subiectivă a acesteia, deoarece nu s-a dovedit faptul că inculpatul ar fi manifestat certitudine că prezintă o declarație mincinoasă, iar aprecierile greșite ale realității, percepute în raport de ceea ce s-a întâmplat în mod real, nu pot constitui declarații mincinoase.

După cum rezultă din textul recursului, recurentul consideră că instanța de apel, menținând sentința de achitare a inculpatului, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu și-a motivat soluția în acest sens și nu a dat o apreciere multilaterală și obiectivă probelor prezentate de partea acuzării.

Astfel, în motivarea poziției sale, recurentul consideră că mențiunea făcută de inculpat la finele proceselor-verbale, unde a consemnat că „procesul-verbal este scris corect din cuvintele mele corect, de mine citit, pentru ce și semnez”, cu grafie chirilică nu egalează cu faptul că inculpatul nu cunoaște alfabetul latin și că incorect instanța a conchis că la 23.06.2015 inculpatul sesizând organul de urmărire penală a dat declarații fiind în stare de ebrietate, fără a ține seama că acesta a fost recunoscut ca parte vătămată și audiat la 25.06.2015 unde a relatat aceleași împrejurări ca și în actul de sesizare, care i se incriminează, fără a specifica asupra căror motive concrete invocate în apel, nu s-a pronunțat instanța în raport cu circumstanțele relevate în partea descriptivă a deciziei contestate și care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, temeiurile invocate de către recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 417 alin.(8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția. Potrivit textului deciziei recurate, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele prezentate în cauză, inclusiv declarațiile inculpatului A.Frinea, a martorilor I.Gorșciuc, N.Plămădeală, și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei și concludenței, concluziile instanței fiind corecte și întemeiate.

Astfel, concluzia instanței de apel, cu referire la procesul-verbal de audiere a părții vătămate A.Frinea din 25.06.2015, este una justă în sensul în care s-a reținut că nu poate constitui mijloc de probă în confirmarea vinovăției inculpatului, deoarece procesul-verbal menționat nu reflectă faptul că A.Frinea a depus cu bună-știință declarații mincinoase, ci în acesta au fost consemnate date ca și în procesul-verbal din 23.06.2015, când inculpatul se afla în stare de ebrietate. Mai mult, din acest proces-verbal se desprinde faptul că I.Zaica i-a sustras sacoșa, pe care ulterior i-a înapoiat-o.

Procesul-verbal de audiere a părții vătămate A.Frinea, coroborează cu procesul-verbal

de confrunatate dintre A.Frinea și învinuiții I.Zaica și C.Gratii din 30.06.2015, unde partea vătămată a relatat că are dubii în privința declarațiilor date anterior, pe motiv că era în stare de ebrietate, fapt confirmat prin certificatul de vizită nr.50556 din 24.06.2015, eliberat de IMPS Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, în care a menționat că sacoșa ce i-a fost sustrasă de I.Zaica i-a fost întoarsă, iar la poliție i s-a arătat telefonul ce a fost găsit la el, ceea ce combate verisunea primară că acesta ar fi fost sustras de C.Gratii, de unde reiese că inculpatul nu a avut intenția de a depune declarații mincinoase cu bună-știință.

Neîntemeiată este și afirmația recurentului, precum că consemnarea efectuată pe actul procesual cu grafie chirilică „procesul-verbal este scris corect din cuvintele mele corect, de mine citit, pentru ce și semnez”, nu egalează cu faptul că inculpatul nu cunoaște alfabetul latin, deoarece după cum rezultă din materialele cauzei, pe toate actele procesuale, începând cu procesele-verbale de sesizare despre săvârșirea infracțiunii și de audiere a victimei din 23.06.2015, de audierea a părții vătămate din 25.06.2015, de confruntare din 30.06.2015, din cererea adresată Direcției generale Urmărire Penală, se constată faptul că într-adevăr, inculpatul nu cunoaște alfabetul latin, ceea ce nu dă credibilitate faptului că dânsul ar fi putut citi și scrie în grafie latină actele procesuale din cadrul urmăririi penale.

Lipsită de temei este și afirmația procurorului, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra declarațiilor martorului N.Plămădeală, dimpotrivă, ultimul a fost audiat în instanța de apel, iar instanța, apreciind declarațiile acestuia, a conchis că nu pot fi reținute ca fiind pertinente și concludente în vederea stabilirii vinovăției inculpatului A.Frinea, fiindcă afirmația martorului că nu ar fi constatat faptul că A.Frinea se afla în stare de ebrietate, se contrazice prin certificatul de vizită nr.50556 din 24.06.2015, eliberat de IMSP, iar faptul că procesul-verbal redactat de el a fost citit de inculpat, se combate prin constatarea reținută de instanță, din care se deduce că A.Frinea nu cunoaște grafia latină, astfel că nu a putut citi procesul-verbal redactat de N.Plămădeală.

Colegiul penal atestă că, conform art.8 alin.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatăată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, mai mult ca atât nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

La fel, conform art.389 alin.(1) Cod procedură penală, sentința de condamnare poate fi adoptată numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, trebuie să fie interpretate în favoarea inculpatului.

Deci, reieșind din cumulul de probe cercetate, Colegiul penal concluzionează că instanțele de fond, legal și întemeiat au adoptat hotărâri de achitare în privința lui A.Frinea. Totodată, argumentele recurentului, precum că instanța de apel incorect și unilateral a apreciat probele administrate în cauză, nu pot fi reținute ca temei de admitere a acestui recurs.

Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus asupra tuturor probelor, elucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, cercetând amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă, iar în concluziile sale a motivat respingerea probelor învinuirii, conform art.394 Cod de procedură penală.

Astfel, din cuprinsul hotărârii atacate se constată că probele indicate de procuror au fost analizate detaliat și asupra acestora instanța de apel s-a expus motivat și întemeiat prin argumente fundamentate în fapt și în drept, iar concluziile privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Instanța de apel, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare. Dezacordul autorului recursului cu aprecierea acestora de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

În aceste condiții, instanța de recurs consideră că în speța examinată nu a fost constatată prezența erorilor de drept, ce ar servi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în cauza penală în privința lui Frinea Anatolii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 iunie 2017.

Președintele

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun